

ние в страната (Куличев 1994: 319-321, 324-325; Лиежоа 1999: 318). Не случайно Светият Синод се обявява против утвърждаването на устава на Циганската евангелска мисия, създадена през 1932 г. в София, отбелязвайки, че “в България не могат да имат мисии разните чужди пропаганди, а само Светата православна църква” (ЦДА, ф. 264к, оп. 2, а. е. 9385, л. 1-3, 7-8, 10.)

Важен елемент от процеса на вписване на циганите в българската гражданска нация е рекрутирането на част от мъжете в редовната армия или в доброволческите части и тяхното забележимо с проявите на устойчивост и героизъм участие във войните за национално обединение. Загиналите или безследно изчезналите само в Първата световна война военнослужащи — цигани по “народност” са общо 1314 или 1,49% от всички загинали или безследно изчезнали военизирани български граждани (Статистически годишник XVIII: 555-556; Мизов 2006: 218-219).

2. Проявите на дискриминация

Дискриминационната политика спрямо циганите е особен акцент във вариантите на ромската история, представяни в някои общи изследвания или от страна на представители на ромски и правозащитни организации. Що се отнася до разглеждания период, обръща се внимание предимно на два момента: лишаването от избирателни права на част от циганите през 1901 г. и дискриминационните мерки спрямо тях по време на Втората световна война.

Наличието в границите на България на немалобройно население със специфичен начин на живот и проблемна социална интеграция поражда противоречия, които се развиват успоредно с модернизационните усилия на националната държава. Липсата на постоянно местожителство на чергарите и крайно ниското образователно равнище на циганите като цяло създават условия за предизборни манипулации с тях каквито са организирането на шайки срещу политически опоненти, “купуването” на гласове и пр. Всичко това, на фона на държавната политика на “национализация”, предимно на етническа — българска, и религиозна — православна основа, дава